

SZKOŁY PONADGIMNAZJANE

Propozycja prelekcji wraz z prezentacją na pierwsze (wrześniowe) spotkanie nauczyciela WDŹ z rodzicami

Przedstawienie siebie jako nauczyciela WDŹ; kompetencje:

- przygotowanie pedagogiczne,
- przygotowanie merytoryczno-dydaktyczne (ukończone studia podyplomowe albo studia: nauki o rodzinie). Te formy kształcenia dają uprawnienia do prowadzenia zajęć wychowania do życia w rodzinie.

***

Na ostatnim etapie edukacyjnym młodzi ludzie otrzymają na zajęciach WDŹ wiele niezbędnych dla ich dorosłego życia informacji. Podstawa programowa przewiduje szeroki wachlarz zagadnień z wielu dyscyplin naukowych, m.in. z psychologii, medycyny, seksuologii, socjologii i prawa.

Treści nauczania realizowane w ciągu 3 lat szkoły ponadgimnazjalnej można zaprezentować w następujących blokach:

/slajd 1/

Rozwój psychoseksualny człowieka

Treści nauczania WDŹ w szkole ponadgimnazjalnej

- człowiek i jego funkcjonowanie w środowisku rodzinnym,
- rozwój psychoseksualny w kolejnych fazach życia,
- odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości i budowanie więzi.

Wychowanie do życia w rodzinie w szkole ponadgimnazjalnej | 1

/slajd 2/

Miłość oraz wiedza o planowaniu rodziny

Treści nauczania WDŹ w szkole ponadgimnazjalnej - cd

- miłość: istota, rodzaje i etapy rozwoju,
- inicjacja seksualna; normy zachowań seksualnych,
- metody rozpoznawania płodności,
- antykoncepcja,
- choroby przenoszone drogą płciową, w tym AIDS; profilaktyka.

Wychowanie do życia w rodzinie w szkole ponadgimnazjalnej | 2

/slajd 3/

Małżeństwo oraz macierzyństwo i ojcostwo

Treści nauczania WDŹ w szkole ponadgimnazjalnej - cd

- przygotowanie do małżeństwa; znaczenie dialogu, wierności, zaufania,
- macierzyństwo i ojcostwo,
- ciąża: higiena, szkoła rodzenia, rozwój prenatalny dziecka,
- samotne rodzicielstwo.

Wychowanie do życia w rodzinie w szkole ponadgimnazjalnej | 3

/slajd 4/

Funkcje rodziny i zagrożenia życia rodzinnego

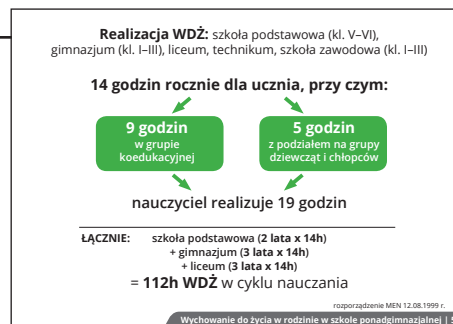
Treści nauczania WDŹ w szkole ponadgimnazjalnej - cd

- funkcje rodziny i prawidłowe postawy rodzicielskie,
- konflikty w rodzinie, sposoby ich rozwiązywania,
- zagrożenia życia rodzinnego: przemoc, alkoholizm, narkomania, pornografia,
- prawodawstwo dotyczące rodziny,
- poradnictwo rodzinne.

Wychowanie do życia w rodzinie w szkole ponadgimnazjalnej | 4

/slajd 5/

Jak widać, zagadnień jest wiele i są obszerne, a czas ograniczony – tylko 14 godzin lekcyjnych w każdej klasie realizowanych w ciągu jednego semestru.

/slajd 6/

Sięgnijmy jeszcze do rozporządzenia MEN z dnia 12 sierpnia 1999 roku, a konkretnie do preambuły tego rozporządzenia.

Założeniem autorów rozporządzenia była perspektywa takiego wychowania w sferze seksualności, aby młody człowiek potrafił kierować tą sferą w sposób świadomy i odpowiedzialny. Dlatego też zajęcia WDŻ mają charakter nie tylko prorodzinny, ale też prozdrowotny i prospołeczny.

/slajd 7/

Nietrudno zauważyć, że podstawy programowe WDŻ mają charakter komplementarny i kompatybilny z programem profilaktycznym i wychowawczym szkoły. Zagadnienia poruszane na zajęciach WDŻ są zintegrowane z tymi programami. Problematyka poruszana na tych lekcjach ma także charakter prospołeczny, np. kształcenie u uczniów umiejętności komunikacji społecznej, rozwiązywania konfliktów, podkreślenie wartości przyjaźni, zaufania i tolerancji w życiu człowieka.

/slajd 8/

Tematyka związana z intymną sferą człowieka sprawia dużą trudność w przekazie międzypokoleniowym. Nasi nastolatki nie zawsze wykazują zainteresowanie rozmową na te tematy z rodzicami. Rodzice wiedzą, że są to bardzo ważne sprawy, np. jak uchronić nastolatka przed nieplanowaną ciążą, toksycznym związkiem, ale nawet jeśli są przygotowani na rozmowę, to boją się odrzucenia czy nieprzyjmowania ich sugestii przez syna czy córkę. Z kolei nastolatki mogą czuć się atakowani czy znudzeni monologiem rodziców i nie wykazują chęci do wspólnej rozmowy.

W tej sytuacji szkoła – jako źródło informacji – ma w ich życiu duże znaczenie. Tutaj uczeń nie tylko może pogłębić wiedzę z dziedziny płciowości, ale także przedyskutować wiele spornych i kontrowersyjnych spraw.

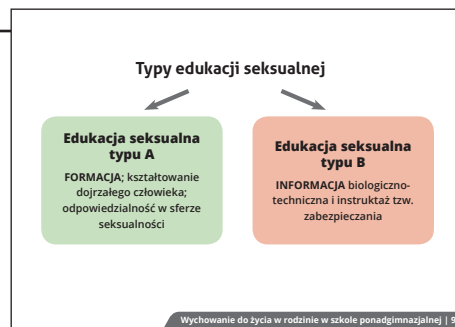
/slajd 9

W literaturze światowej rozróżnia się dwa zasadnicze typy edukacji seksualnej: A i B.

Typ A – to wychowanie do abstynencji seksualnej, czyli czekanie do małżeństwa bez propagowania i rozdawania nieletnim środków antykoncepcyjnych.

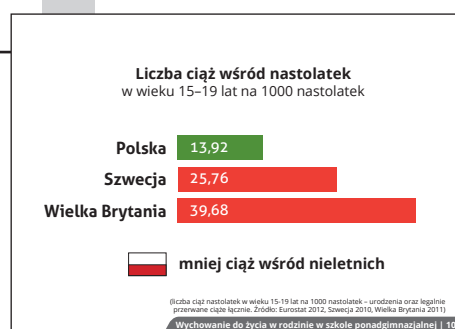
Typ B – biologiczna edukacja seksualna, czyli ograniczanie przekazu do wiedzy biologiczno-fizycznej, bez wymagań etycznych. W tym przypadku proponuje się, a czasem np. w Anglii, rozdaje środki antykoncepcyjne i wczesnoporonne.

Wprowadzenie do polskiej szkoły (od 1998 roku) edukacji seksualnej typu A, czyli przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie przyniosło pozytywne efekty, choć trzeba zauważyć, że szkoła nie jest jedynym podmiotem odgrywającym zasadniczą rolę w kształtowaniu wyborów życiowych nastolatków. Ważne jest również oddziaływanie rodziny, grup rówieśniczych, czy wzorców lansowanych przez media.

/slajd10/

W porównaniu np. z Wielką Brytanią liczba ciąż wśród polskich nastolatków jest trzykrotnie mniejsza, a w porównaniu ze Szwecją – dwukrotnie mniejsza.

/slajd 11/

Liczba przerwanych ciąży przez nieletnie matki u nas jest znacznie niższa. W Polsce na 1000 nastolatków wskaźnik aborcji wynosi 0,02; gdy np. w Szwecji wzrasta do 23,73. Podobnie wygląda sprawa w Wielkiej Brytanii. W tym przypadku różnice między nastolatkami w Polsce a innymi krajami europejskimi są uderzające.

/slajd 12/

Na zajęciach WDŻ akcentuje się również sprawę uzależnień i zdrowia młodego człowieka. Dotyczy to szczególnie sfery seksualnej. Żaden z rodziców, niezależnie od opcji światopoglądowej nie chciałby, aby jego syn czy córka zarazili się którąś z chorób przenoszonych drogą płciową. Wiele z tych chorób jest trudnych do wyleczenia, czasem nawet nieuleczalnych. I znowu, na tle innych krajów stan zdrowia seksualnego polskich nastolatków wygląda dobrze. Trzeba jednak pamiętać, że ze wzrostem przypadkowych kontaktów seksualnych i częstej zmiany partnerów ryzyko zakażenia chorobami przenoszonymi drogą płciową gwałtownie wzrasta.

/slajd 13/

Przyglądnijmy się jeszcze, jak wygląda opinia uczniów o zajęciach WDŻ. Otóż uczniowie są z nich najczęściej zadowoleni i dobrze postrzegają problematykę poruszaną na lekcjach. Dobrze też oceniają samego nauczyciela. Potwierdzają to badania przeprowadzone przez IBE (Instytut Badań Edukacyjnych) na zlecenie MEN, ogłoszone w lipcu 2015 roku.

Odsetek młodzieży wyrażającej pozytywną opinię o zajęciach WDŻ

Aspekt oceny	SZKOŁA PONADGIMNAZJALNA	
	Zdecydowanie tak	Raczej tak
Na zajęciach panowała przyjazna atmosfera	47	35
Osoba prowadząca zajęcia była otwarta na pytania uczniów	51	33
Uczniowie mogli swobodnie wyrazić swoje myśli i odczucia	52	31
Osoba prowadząca była dobrze przygotowana do zajęć	49	31
Osoba realizująca zajęcia prowadziła je z zaangażowaniem	42	30
Informacje przekazywane na zajęciach były przydatne	36	38

Na podstawie raportu Instytutu Badań Edukacyjnych, lipiec 2015

Wychowanie do życia w rodzinie w szkole ponadgimnazjalnej | 13

/slajd 14/

Podstawowym zadaniem szkoły jest nie tylko przekazywanie wiedzy, ale także wskazywanie na godność człowieka, życzliwość i wzajemny szacunek. Takie ujęcie seksualności człowieka pozwoli zastanowić się nad ważnymi kwestiami życiowymi i pomoże młodym ludziom wybrać właściwą drogę.

Zachęcam Państwa do zapoznania się z programem, podręcznikiem, ćwiczeniami dla uczniów i pomocami dydaktycznymi.

(Prowadzący rozdaje do wglądu powyższe materiały. Można także przekazać wszystkim rodzicom ksero podstawy programowej dla szkół ponadgimnazjalnych).

Ostatnia część spotkania to możliwość zadawania przez rodziców pytań, wyrażania wątpliwości i opinii.

Podziękowanie rodzicom za udział w spotkaniu.

